

NIEUWTJES UIT DE HISTORISCH-WETENSCHAPPELIJKE WERELD

Dr. P. Bockstaele, lid van het redaktiecomité *Scientiarum Historia*, werd tot hoogleraar aan de universiteit Leuven benoemd. Tot zijn leeropdracht behoort o.m. een cursus in de geschiedenis van de wiskunde. Hartelijk proficiat!

**
*

Het (Amerikaans) tijdschrift voor de geschiedenis van de natuurwetenschap *Isis* bestaat vijftig jaar. Het is in 1913 gestart met een redaktieraad waarin men vele namen met klank terugvindt: Arrhenius, Franz Cumont, E. Durkheim, Fr. Houssay, Jacques Loeb, Henri Poincaré, K. Sudhoff, E. Waxweiler. De uitgever was George Sarton, redaktieadres was: Wondelgem lez Gand. Het eerste nummer van 1963, de vierenvijftigste band, geeft op de frontpagina een offsetweergave van de frontpagina van 1913, er is ook het in limine-artikel van George Sarton, waarin hij in een goede drie bladzijden het doel van het tijdschrift en het doel van de geschiedenis der wetenschap uiteenzet. Nog altijd het lezen waard, en na vijftig jaar aktueller dan ooit. Het thema luidt: beoefenen van de geschiedenis van de wetenschap is werken voor de toekomst, het is geen doel op zichzelf, maar een middel om de wetenschapsvorsing van het heden te dienen. Deze meesterlijke bladzijden verdienen onder de aandacht gebracht van al diegenen, die een taak in onze hogere instituten waarnemen, hetzij in de leidingssector, hetzij in de onderwijssector, hetzij in de vorsingssector. Allen kunnen er iets uit leren om voor de toekomst vruchtbaar werk te verrichten.

**
*

Ter gelegenheid van het zeventigste Franse kongres voor oogheelkunde, mei 1963, werd een historische tentoonstelling ingericht over het werk van Jacques Daviel (1693-1763), de ontdekker van de operatiemethode van de oogstaar. De inrichter was Th. Vetter. Dezelfde tentoonstelling van boeken, instrumenten, dokumenten, enz. werd daarna overgebracht naar het medisch-historisch muzeum van de Parijse geneeskundige fakulteit, waar ze te bezichtigen is tot oktober 1963.

Zij zal op dat ogenblik opgenomen worden in de jaarlijkse historische tentoonstelling waarmede in september de Entretiens Bichat in het ziekenhuis La Salpêtrière besloten worden. Deze tentoonstelling zal dit jaar gewijd zijn aan het geneeskundig boek tot aan de 18e eeuw. De voornaamste schatten uit de fakultaire bibliotheek van de Franse hoofdstad zullen er te zien zijn.

Het huis waar Daviel in zijn Parijse periode woonde, is te Montmartre gelegen. Het verkeert steeds in de luxueuze toestand als in de gloriëtijd van de grote oogarts, en wordt nog bewoond door een van zijn afstammelingen, die het in grote eer houdt.

Dr. Th. Vetter heeft een katalogus over de expositie opgesteld *Rencontres avec Jacques Daviel*. Het is het volledigste bibliografische dokument dat men tot dus ver

over de oogarts bezit, en brengt nagenoeg alles over hem overzichtelijk te saam. Het werd door de Laboratoria Geigy, Parijs, als een geschenk aan de Franse oog-artsen aangeboden.

**
*

In de maand mei 1962 werd te Utrecht, Nieuwe Gracht 187, (Miquel Huis : vóór eeuwen de ambtswoning van de bestuurder van de academische plantentuin) het Biohistorisch Instituut officieel ingewijd. Tegelijkertijd had de opening van een aantal informele tentoonstellingen plaats. In de **Notulae Biohistoricae Ultrajectanae** (mei 1962) uitgegeven (direkteur Prof. Fr. Verdoorn), heet het o.m. : Biohistorie, het gebied waarmede het nieuwe Utrechtse Biohistorisch Instituut zich bezighoudt, is niet een andere term voor de geschiedenis van de biologie, etc. doch een term die sinds enige tijd zowel in de V.S. als in Europa gebezigd wordt voor die gebieden waar aan de ene kant de botanie, zoologie, oudere farmacie en oudere geneeskunde, en aan de andere kant kultuurgeschiedenis, kunstgeschiedenis, literatuurgeschiedenis en diverse andere humaniora op deze of gene wijze in elkaar grijpen... Van uit Amerika en elders heeft Prof. Verdoorn grote verzamelingen van boeken, kaart-systemen, archivalia op dit gebied beginnen aanleggen en ze in 1958 naar Utrecht overgebracht, in een behoorlijk gebalanceerd universiteitsinstituut. Dit zou het enige in zijn soort zijn. Hoe dit alles zijn mag, er wordt getracht het Utrechtse Biohistorisch Instituut tegelijkertijd te ontwikkelen als : a) een onderwijsinstelling ; b) een research-instituut ; c) een dokumentatiecentrum ; d) een internationale organisatie (cfr. Not. Biohist. Utr. 1, 1962). Het gehele laat zich aanzien als een belangrijke onderneming die vruchtbaar werk kan leveren en allen die op het bestreken gebied werkzaam zijn grote diensten kan bewijzen.

**
*

Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van het « Genootschap voor Geschiedenis der Geneeskunde, Wiskunde en Natuurwetenschappen », gehouden te Gorinchem op 8 en 9 juni, werden erepenningen uitgereikt aan Prof. Dr. Frans Verdoorn, Dr. Maria Rooseboom en Dr. E. D. Baumann.

Prof. Verdoorn is oprichter en beheerder van het Biohistorisch Instituut der Rijksuniversiteit te Utrecht. Prof. Verdoorn, een alumnus der Utrechtse Universiteit, bracht het grootste deel van zijn leven in de V.S. door. Aldaar bouwde hij de « Chronica Botanica Library & Archives » op, welke in 1958 naar Nederland gepatriëerd en getransformeerd werden in het nieuwe Biohistorisch Instituut der Utrechtse Universiteit.

Dr. M. Rooseboom is penningmeesteresse van Ge-Wi-Na. Zij verwierf grote verdienste in de uitbouw van het Rijksmuseum voor de Geschiedenis der Wetenschappen te Leiden, waarvan zij niet alleen de direktice is maar ook de bezielende kracht.

Aan **Dr. E. D. Baumann** werd tenslotte een erepenning geschonken voor zijn talrijke geschriften op het gebied van de geschiedenis der geneeskunde.

**
*

Het 19de Internationaal Kongres voor de Geschiedenis van de Geneeskunde wordt te Basel (Zwitserland) gehouden van 7 tot 12 september 1964. Als onderwerp zullen drie grote tema's behandeld worden : 1. Vesalius en zijn tijd, 2. Geschiedenis van de therapie en 3. De bijdrage van Zwitserland tot de geschiedenis van de geneeskunde. Daarnaast zullen nog behandeld worden problemen uit de geneeskunde der oudheid en der middeleeuwen alsmede uit de geschiedenis der psychiatrie. Voorzitter van het kongres is Prof. Dr. H. Buess en sekretaris is Prof. Dr. R. Blaser. Aanmeldingen voor het bijwonen van het kongres of het houden van een referaat (max. 15 minuten) kunnen gedaan worden aan volgend adres : Maiengasse 63, Basel 4, Zwitserland.

* *
*

Een Internationaal Symposium over de Geschiedenis van de Astronomie, wordt van 22 tot 24 augustus 1964 aan de universiteit van Hamburg gehouden, onder de auspiciën van de Internationale Unie voor Geschiedenis en Wijsbegeerte der Wetenschappen (I.U.H.P.S.) en met medewerking van de Internationale Astronomische Unie (I.A.U., Kommissie 41 : Geschiedenis der Astronomie). Te dezer gelegenheid wordt op 23 augustus 1964 in het Museum voor Volkskunde te Hamburg een tentoonstelling van historische astronomische instrumenten en dokumenten geopend onder het motto : « 300 Jahre Astronomische Meszkunst 1550-1850 ». Het symposium gaat vooraf aan de van 25 augustus tot 3 september 1964 te houden algemene 12de bijeenkomst van de Internationale Astronomische Unie. Inlichtingen betreffende Symposium en Historische Tentoonstelling zijn te verkrijgen bij Prof. Dr. P. G. Kulikovskij, Moskou G 42, B. Grusinskaja 10, USSR, of bij Prof. Dr. B. Sticker, Institut für Geschichte der Naturwissenschaften, Universität Hamburg, Hamburg 13, Hartungstrasse 5.

* *
*

Om de 300ste verjaardag te vieren van de oprichting van de Nationale Dienst voor Openbare Gezondheid in Zweden, heeft het Beheer der Posterijen aldaar besloten tot de uitgifte van drie postzegels met de beeltenis van G. F. Du Rietz. In 1663 richtten vier geneesheren van Stockholm een rekest tot de koningin van Zweden voor het oprichten van een « Collegium Medicorum ». Aan hun verzoek werd een gunstig gevolg gegeven met een koninklijke resolutie in datum van 16 mei van hetzelfde jaar. Bepaalde privilegiën werden aan het nieuwe kollege toegekend. Een der vier ondertekenaars van het verzoekschrift, Gregorius F. Du Rietz (1607-1682), gewezen arts van koningin Kristina, was de eerste voorzitter van het Collegium. Dit kollege was de oorsprong van het centraal beheer van de openbare gezondheid in Zweden. Zijn erfgenamen waren het « Collegium medicum », het « Kongl. sundhetskollegium » (1813-1877) en de huidige Nationale Dienst voor Openbare Gezondheid.

* *
*

1863-1963 : eeuwfeest van de geboorte van Leo H. Baekeland

De Koninklijke Vlaamse Ingenieursvereniging en de Vlaamse Chemische Vereniging zullen 22 en 23 november 1963 te Gent herdenken dr. L. H. Baekeland, uitvinder van het bakeliet, ter gelegenheid van de 100e verjaardag van zijn geboorte.

Programma.

Plaats : Kleine aula van de Rijksuniversiteit te Gent, Voldersstraat.

Vrijdag 22 november : studiedag.

10 h : Opening van de studiedag door prof. em. dr. sc. J. Gillis.

10.15-11 h : Ir. K. Van Lerberghe, directeur van de S. V. Venex : « Historische inleiding en situatie van het bakeliet en de kunststofnijverheid op economisch gebied ».

11-11.45 h : Dr. J. de Jonge (Eindhoven) : « Evolutie en recente aspecten van de chemie van het bakeliet ».

11.45-12 h : Pauze.

12-12.45 h : Ir. F. Vandenberghe, directeur van de perspoederafdeling bij de fa. « Vynckier Frères » (Gent) : « Huidige technische toepassingen en behandeling van bakeliet ».

13.30 h : Lunch.

15-17.30 h : Bezoek aan de firma Vynckier Frères.

19 h : Banket.

Zaterdag 25 november : akademische zitting.

10 h : Opening van de academische zitting door de voorzitter prof. em. dr. sc. J. Gillis.

10-10.30 h : Prof. em. dr. sc. J. Gillis : « De Gentse periode van dr. L. H. Baekeland ».

10.30-11.15 h : Dr. L. R. Houwink (Wassenaar) : academische rede.

11.30 h : Sluiting van de academische zitting.

12-12.45 h : Ontvangst van de deelnemers door de stadsmagistraat van Gent in het stadhuis (aangevraagd).

Organisatiecomitee.

Voorzitter : prof. em. dr. sc. J. Gillis, oud-rector van de Rijksuniversiteit te Gent.
Leden : dr. sc. A. Conix VCV-K.VIV, dr. sc. J. Jennen VCV-K.VIV, ir. R. F. Van Boeckstaele, algemeen sekretaris K.VIV, en dr. sc. J. Van Laere, algemeen sekretaris VCV.

Sekretaris : dr. sc. R. Thiers, lid raad van beheer K.VIV.

(medegedeeld)